

**Společné stanovisko
Evropského sboru pro
ochranu osobních údajů a
evropského inspektora
ochrany údajů č. 4/2021 k
návrhu nařízení Evropského
parlamentu a Rady o rámci pro
vydávání, ověřování a uznávání
interoperabilních certifikátů o
očkování, testování a uzdravení
za účelem usnadnění volného
pohybu během pandemie COVID-
19 (digitální zelený certifikát)**

Historie verzí

Verze 1.1	8. dubna 2021	Drobné redakční úpravy
Verze 1.0	31. března 2021	Přijetí společného stanoviska

OBSAH

1	SOUVISLOSTI NÁVRHŮ	4
2	ROZSAH SPOLEČNÉHO STANOVISKA	5
3	ÚVODNÍ POZNÁMKY	6
4	POTŘEBA KOMPLEXNÍHO PRÁVNÍHO RÁMCE	8
5	KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY TÝKAJÍCÍ SE OCHRANY ÚDAJŮ	11
5.1	Obecné připomínky	11
5.2	Kategorie osobních údajů	12
5.3	Přijetí odpovídajících technických a organizačních opatření na ochranu soukromí a bezpečnosti v souvislosti s návrhem	13
5.4	Identifikace správců a zpracovatelů	13
5.5	Transparentnost a práva subjektů údajů	14
5.6	Ukládání údajů	14
5.7	Mezinárodní předávání údajů	14

Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a evropský inspektor ochrany údajů

s ohledem na čl. 42 odst. 2 nařízení (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES,

s ohledem na Dohodu o EHP, a zejména na její přílohu XI a protokol 37, ve znění rozhodnutí Smíšeného výboru EHP č. 154/2018 ze dne 6. července 2018,

s ohledem na žádost o společné stanovisko Evropského inspektora ochrany údajů a Evropského sboru pro ochranu osobních údajů ze dne 17. března 2021 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o rámci pro vydávání, ověřování a uznávání interoperabilních certifikátů o očkování, testování a uzdravení za účelem usnadnění volného pohybu během pandemie COVID-19 (digitální zelený certifikát),

PŘIJALI TOTO SPOLEČNÉ STANOVISKO

1 SOUVISLOSTI NÁVRHŮ

1. Dne 17. března 2021 zveřejnila Komise návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o rámci pro **vydávání, ověřování a uznávání interoperabilních certifikátů o očkování, testování a uzdravení za účelem usnadnění volného pohybu během pandemie COVID-19** (digitální zelený certifikát) (dále jen „návrh“). Návrh a jeho příloha jsou přijaty podle čl. 21 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“), podle kterého má každý občan EU právo svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států¹ s výhradou omezení a podmínek stanovených ve Smlouvách a v opatřeních přijatých k jejich provedení.
2. Dne 17. března 2021 Komise rovněž zveřejnila návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o rámci pro **vydávání, ověřování a uznávání interoperabilních certifikátů o očkování, testování a uzdravení během pandemie COVID-19 státním příslušníkům třetích zemí s oprávněným pobytem nebo oprávněným bydlištěm na území členských států** (digitální zelený certifikát) (dále jen „druhý návrh“). Druhý návrh je přijat podle čl. 77 odst. 2 písm. c) Smlouvy o fungování EU, podle kterého Unie rozvíjí politiky, které stanoví podmínky, za kterých požívají státní příslušníci třetích zemí v Unii svobody pohybu.
3. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů konstatují, že cílem návrhů je **usnadnit výkon práva na volný pohyb v rámci EU během pandemie COVID-19 vytvořením společného rámce** pro vydávání, ověřování a uznávání interoperabilních certifikátů o očkování, testování a uzdravení v souvislosti s onemocněním COVID-19, nazvaného „digitální zelený certifikát“.
4. V návrhu je uvedeno, že členské státy přijaly s cílem omezit šíření viru různá opatření, z nichž některá měla dopad na právo občanů Unie svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, například omezení vstupu nebo požadavky na to, aby cestující překračující hranice podstoupili

¹ Odkazy na „členské státy“ uvedené v tomto dokumentu je třeba chápat jako odkazy na „členské státy EHP“ a odkazy na „EU“ je třeba chápat jako odkazy na „EHP“.

karanténu². Rovněž je v něm uvedeno, že mnoho členských států již zahájilo nebo plánuje zahájit iniciativy na vydávání certifikátů o očkování³.

5. **Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů rovněž konstatují, že návrhy vyžadují, aby všechny členské státy EU používaly rámec digitálního zeleného certifikátu a vydávaly certifikáty za účelem usnadnění výkonu práva na volný pohyb v rámci EU během pandemie COVID-19.**
6. Dne 17. března 2021 si Komise na základě čl. 42 odst. 2 nařízení (EU) 2018/1725 (dále jen „EUDPR“)⁴ vyžádala společné stanovisko Evropského sboru pro ochranu osobních údajů a Evropského inspektora ochrany údajů k návrhu a druhému návrhu (dále společně jen „návrhy“).

2 ROZSAH SPOLEČNÉHO STANOVISKA

7. Návrhy jsou zvláště důležité vzhledem k jejich zásadnímu dopadu na ochranu práv a svobod jednotlivců v souvislosti se zpracováním jejich osobních údajů. **Rozsah tohoto společného stanoviska je omezen na ty aspekty návrhů týkající se ochrany osobních údajů, které představují základní aspekt návrhů.**
8. Vzhledem k tomu, že druhý návrh má pouze zajistit, že členské státy EU budou uplatňovat pravidla v něm stanovená na státní příslušníky třetích zemí, kteří však mají oprávněný pobyt nebo oprávněné bydliště na jejich území a v souladu s právem Unie mohou cestovat do jiného členského státu, budou Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů v zájmu jasnosti poskytovat svá doporučení se zaměřením na tento návrh. Obecné připomínky a úvahy uvedené v tomto společném stanovisku se nicméně plně vztahují na oba návrhy.
9. Tím, že se nezabývají dalšími důležitými etickými a společenskými aspekty, na něž může mít návrh dopad z hlediska dodržování základních práv, Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů zdůrazňují, že **je nezbytné, aby byl návrh konzistentní a v žádném případě nebyl v rozporu s uplatňováním obecného nařízení o ochraně osobních údajů (dále jen „GDPR“)⁵.** Důvodem je nejen právní jistota, ale také snaha zabránit tomu, aby návrh přímo či nepřímo ohrožoval základní právo na ochranu osobních údajů, jak je stanoveno v článku 16 Smlouvy o fungování EU a v článku 8 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).
10. V tomto společném stanovisku Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů poukážou zejména na oblasti, v nichž návrh vyžaduje další sladění s rámcem EU pro ochranu údajů, a to i s cílem zabránit právní nejistotě, která by vznikla, pokud by tyto oblasti nebyly v přijatých právních předpisech řešeny.
11. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů jsou si vědomi, že v souvislosti s návrhem probíhá legislativní postup, a zdůrazňují, že jsou spolunormotvůrcům k dispozici,

² Viz 3. bod odůvodnění návrhu.

³ Viz 8. bod odůvodnění návrhu.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39).

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1.

aby jim v průběhu tohoto procesu poskytli další rady a doporučení s cílem zajistit zejména právní jistotu pro fyzické osoby a řádnou ochranu osobních údajů pro subjekty údajů v souladu se Smlouvou o fungování EU, Listinou a právními předpisy o ochraně údajů.

3 ÚVODNÍ POZNÁMKY

12. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů připomínají, že ochrana údajů není překážkou v boji proti současné pandemii⁶. Dodržování právních předpisů o ochraně údajů navíc přispěje ke zvýšení důvěry občanů v rámec vytvořený návrhem. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů zároveň navrhuje Komisi, aby **k návrhu zaujala komplexní a etický přístup, který by zahrnoval všechny otázky související s ochranou soukromí a údajů a se základními právy obecně**. Kromě toho, jak již bylo zdůrazněno, obecnými zásadami **účinnosti, nezbytnosti⁷ a proporcionality⁸** se musí řídit každé opatření přijaté členskými státy nebo orgány EU, jež zahrnuje zpracování osobních údajů v rámci boje s onemocněním COVID-19⁹.
13. **Evropská rada** ve svém prohlášení ze dne 25. února 2021 **vyzvala ke společnému přístupu k certifikátům o očkování**. Uvítala rovněž přijetí dvou doporučení Rady týkajících se cestování v rámci EU a do EU, podle nichž lze omezení zavést v souladu se zásadami **proporcionality a nediskriminace** a s přihlédnutím ke specifické situaci přeshraničních komunit.¹⁰
14. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů zdůrazňují, že je třeba jasně rozlišovat mezi „certifikátem o očkování“, což je potvrzení vydané osobě, jež byla očkována vakcínou proti onemocnění COVID-19, a pojmem „certifikát o imunitě“. V této souvislosti podotýkáme, že v době přípravy tohoto společného stanoviska bylo k dispozici jen málo vědeckých důkazů, které by potvrdzovaly, že očkování vakcínou proti onemocnění COVID-19 (nebo uzdravení z onemocnění COVID-19) poskytuje imunitu a jak dlouho imunita trvá. Digitální zelený certifikát by proto měl být chápán pouze jako ověřitelný doklad, kterým lze prokázat čas skutečné aplikace očkovací látky lékařem (pomocí časového razítka) nebo anamnézu a který díky společnému formátu ve všech členských státech usnadní volný pohyb občanů EU. Varujeme však před vyvozováním závěrů ohledně imunity nebo nakažlivosti, protože konsolidované vědecké stanovisko dosud chybí.
15. V téže souvislosti Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů připomínají, že Světová zdravotnická organizace (dále jen „WHO“) ve svém dokumentu *Interim position paper: considerations regarding proof of COVID-19 vaccination for international travellers* (Prozatímní stanovisko: úvahy o dokladu o očkování proti COVID-19 u zahraničních cestujících) ze dne

⁶ Viz Prohlášení Evropského sboru pro ochranu osobních údajů o zpracování osobních údajů v souvislosti s rozšířením onemocnění COVID-19. Přijato dne 19. března 2020.

⁷ Viz *Assessing the necessity of measures that limit the fundamental right to the protection of personal data: A Toolkit* (Posouzení nezbytnosti opatření, která omezují základní právo na ochranu osobních údajů: Sada nástrojů), 11. dubna 2017.

⁸ Viz EDPS *Guidelines on assessing the proportionality of measures that limit the fundamental rights to privacy and to the protection of personal data* (Pokyny evropského inspektora ochrany údajů k posuzování přiměřenosti opatření omezujících základní právo na soukromí a na ochranu osobních údajů), 19. prosince 2019.

⁹ Viz Pokyny 04/2020 k používání lokalizačních údajů a nástrojů k vysledování kontaktů v souvislosti s rozšířením onemocnění COVID-19, bod 4; viz také Prohlášení Evropského sboru pro ochranu osobních údajů o zpracování osobních údajů v souvislosti s rozšířením onemocnění COVID-19, 20. března 2020.

¹⁰ <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2021/02/25/statement-of-the-members-of-the-european-council-on-covid-19-and-health-25-february-2021/>.

5. února 2021¹¹ uvedla, že (zvýraznění doplněno) „(...) *vnitrostátní orgány a provozovatelé dopravních prostředků by neměli zavádět požadavky na prokázání očkování proti COVID-19 při mezinárodních cestách jako podmínku pro odjezd nebo vstup, vzhledem k tomu, že stále existují kritické neznámé ohledně účinnosti očkování při snižování přenosu*“.

16. V souvislosti s probíhajícími diskusemi Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů uznávají, že v době vydání tohoto společného stanoviska existují rozdílné názory na možné riziko diskriminace vyplývající z používání certifikátů o očkování¹². Ačkoli se návrh neomezuje pouze na certifikáty o očkování s cílem zmírnit riziko diskriminace, Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a evropský inspektor ochrany údajů zdůrazňují, že **k návrhu chybí posouzení dopadů**, které by poskytlo odůvodnění dopadu přijímaných opatření, jakož i **účinnosti již existujících méně omezujících opatření**.
17. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů zároveň uznávají, že současná mimořádná situace způsobená pandemií COVID-19 skutečně a významně ohrozila jak výkon práva na volný pohyb v rámci členských států, tak veřejné zdraví v důsledku chybějícího společného přístupu k interoperabilním certifikátům. Jak navíc uvádí Europol, existuje vysoké riziko padělání a nezákonného prodeje falešných certifikátů o testu na COVID-19¹³. V souladu s návrhem digitální zelený certifikát tato rizika zmírňuje jak harmonizací dokumentace, tak i přijetím řady souvisejících bezpečnostních opatření. Dále je třeba vzít v úvahu, že zavedení digitálního zeleného certifikátu nevyloučí riziko padělků, a proto musí být doprovázeno přijetím vhodných technických a organizačních opatření, která zajistí ochranu před manipulací s certifikáty a jejich paděláním.
18. S přihlédnutím k výše uvedeným úvahám Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů uznávají legitimní cíl návrhu, kterým je harmonizace dokumentace týkající se vydávání, ověřování a uznávání digitálního zeleného certifikátu v rámci EU s cílem umožnit volný pohyb občanů mezi členskými státy EU. Niže uvedená doporučení, omezená na ustanovení návrhu, která jsou relevantní z hlediska ochrany údajů, jsou však předkládána s ohledem na probíhající vědecké, právní a společenské diskuse.
19. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů vítají, že návrh ustavuje digitální zelený certifikát, jehož cílem je pokrýt různé podmínky, kterým čelí občané EU a příslušníci

¹¹ <https://www.who.int/news-room/articles-detail/interim-position-paper-considerations-regarding-proof-of-covid-19-vaccination-for-international-travellers>.

¹² Viz mimo jiné Ada Lovelace Institute, *What place should COVID-19 vaccine passports have in society?* (Jaké místo by měly mít ve společnosti očkovací pasy COVID-19?), 17. 2. 2021. Na straně 2 se uvádí: „*Skupina odborníků dospěla k názoru, že stav očkování v současné době nenabízí jasný nebo přesvědčivý důkaz o riziku přenosu na ostatní osoby. Bez toho nemůže být spolehlivým základem pro rozhodování na základě rizika, a proto jakékoli zavádění digitálního pasu není v současné době opodstatněné.*“

Z tohoto důvodu viz strana 4: „*Digitální pasy by neměly být zaváděny, dokud existuje tolik neznámého, pokud jde o COVID-19, co se týče účinku různých vakcín (a očkovacích režimů) na přenos, délku ochrany a obecnost těchto účinků.*“

Dále je třeba vzít na vědomí: „*Zatímco někteří budou očkovací pasy považovat za způsob, jak rozšířit svou svobodu, pro ty, kteří pas nemají, by znamenaly odeprání svobod, které jsou jiným poskytovány. Proto by měly být jasně formulovány důvody jak pro zmírnění současných omezení pro některé osoby, tak i pro jejich zachování pro ostatní*“ (na straně 3). „*Očkovací pas, jak je zde definován, se skládá ze tří prvků: zdravotních informací (stav očkování např. prostřednictvím certifikátu), ověření totožnosti (spojení držitele s tímto certifikátem) a oprávnění za účelem povolení nebo zablokování činností (průkaz)*“. Podotýkáme, že žádný z těchto aspektů, které jsou relevantní i z hlediska ochrany údajů, není v návrhu dostatečně definován.

¹³ <https://www.europol.europa.eu/early-warning-notification-illicit-sales-of-false-negative-covid-19-test-certificates>

třetích zemí pobývajících legálně v některém z členských států (očkování, vyléčení a testování), a umožnit tak splnění alternativních požadavků, které mohou stanovit členské státy s cílem odstranit omezení výkonu práva na volný pohyb přijatá v rámci boje proti pandemii COVID-19. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů současně žádají Komisi, aby vyjasnila, že členské státy by měly uznávat všechny tři typy certifikátů. Pokud by tomu tak nebylo, došlo by k jasné diskriminaci na základě zdravotních údajů, což by vedlo k porušení základních práv.

20. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů rovněž zdůrazňují, že při zavádění digitálního zeleného certifikátu je nutno v každém případě počítat také s opatřeními k identifikaci a zmírnění rizik, která mohou vyplynout z používání rámce a vydávání digitálního zeleného certifikátu, včetně možných nezamýšlených sekundárních použití bez řádného právního základu stanoveného na vnitrostátní úrovni, který respektuje články 7 a 8 Listiny a je plně v souladu s GDPR, jak bude podrobně vysvětleno v následující kapitole.

4 POTŘEBA KOMPLEXNÍHO PRÁVNÍHO RÁMCE

21. Podle článku 52 Listiny „[p]ři dodržení zásady proporcionality mohou být omezení práv a svobod zakotvených v Listině zavedena pouze tehdy, pokud jsou nezbytná a pokud skutečně odpovídají cílům obecného zájmu, které uznává Unie, nebo potřebě ochrany práv a svobod druhého“. V souvislosti s tím **je třeba pečlivě analyzovat soulad opatření zavedených návrhem se zásadami nezbytnosti a proporcionality**. Návrh by měl zejména dosáhnout spravedlivé rovnováhy mezi cíli obecného zájmu sledovanými zeleným digitálním certifikátem a zájmem jednotlivce na sebeurčení, jakož i respektováním jeho základních práv na soukromí, ochranu údajů a nediskriminaci a dalších základních svobod, jako je svoboda pohybu a pobytu.
22. Komise odůvodňuje proporcionalitu návrhu tím, že návrh omezuje zpracování osobních údajů na nezbytné minimum tím, že zahrnuje do certifikátů, které se mají vydávat, pouze omezený soubor osobních údajů (článek 5 a příloha návrhu); tím, že stanovuje, že údaje získané při ověřování certifikátů by neměly být uchovávány (článek 9), a tím, že zřizuje rámec, který nevyžaduje vytvoření a vedení ústřední databáze. Návrh dále objasňuje, že digitální zelený certifikát a jeho rámec pro důvěryhodnost budou mít dočasnou povahu, neboť by po skončení pandemie COVID-19 měly být pozastaveny prostřednictvím aktu Komise v přenesené pravomoci (čl. 15 odst. 2 návrhu) a protože od tohoto okamžiku by nebylo opodstatněné požadovat, aby občané při výkonu svého práva na volný pohyb předkládali zdravotní doklady.
23. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů se domnívají, že vzhledem k interferenční povaze opatření předložených v návrhu nespadá do působnosti návrhu¹⁴, a tudíž ani do společného stanoviska Evropského sboru pro ochranu osobních údajů a Evropského inspektora ochrany údajů, jakékoli další možné využití rámce a digitálního zeleného certifikátu na základě práva členského státu kromě usnadnění práva na volný pohyb mezi členskými státy EU.
24. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů se nicméně domnívají, že pokud by se členské státy i přesto snažily zavádět digitální zelený certifikát na základě práva členského státu pro jakékoli další možné využití kromě zamýšleného účelu usnadnění volného pohybu mezi členskými státy EU, mohlo by to vést k nezamýšleným důsledkům a rizikům pro základní práva občanů EU. Rozšíření použití digitálního zeleného certifikátu na další situace, aby se zmírnila stávající

¹⁴ Viz 37. bod odůvodnění návrhu.

omezení, již bylo skutečně navrženo, a členské státy by mohly plánovat jeho zavedení jako faktického požadavku, např. pro vstup do obchodů, restaurací, klubů, bohoslužebných míst nebo tělocvičen nebo jej používat v jiných souvislostech, týkajících se např. zaměstnání. Žádné takové další používání digitálního zeleného certifikátu a souvisejícího rámce na vnitrostátním právním základě by nemělo vést k právní ani faktické diskriminaci na základě toho, zda někdo byl (nebo nebyl) očkovan nebo zda se uzdravil z onemocnění COVID-19. Z tohoto důvodu **Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů zdůrazňují, že jakékoli případné další využití rámce, digitálního zeleného certifikátu a osobních údajů s ním souvisejících na úrovni členských států musí respektovat články 7 a 8 Listiny a musí být v souladu s GDPR, včetně čl. 6 odst. 4 GDPR¹⁵**. Z toho vyplývá potřeba řádného právního základu v právu členského státu, který by byl v souladu se zásadami účinnosti, nezbytnosti a proporcionality a zahrnoval silné a konkrétní záruky zavedené na základě řádného posouzení dopadů, zejména s cílem zabránit jakémukoli riziku diskriminace¹⁶ a zakázat jakékoli uchování údajů v souvislosti s procesem ověřování. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů navíc zdůrazňují, že takový systém je třeba začlenit do komplexní zdravotní politiky. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a evropský inspektor ochrany údajů se domnívají, že takový právní základ v právu členského státu by měl přinejmenším obsahovat konkrétní ustanovení, která jasně určí rozsah a míru zpracování, konkrétní účel, kategorie subjektů, jež mohou certifikát ověřovat, jakož i příslušné záruky proti zneužití, s přihlédnutím k rizikům pro práva a svobody subjektů údajů¹⁷. Jak objasnil Soudní dvůr Evropské unie, potřeba záruk je o to větší, pokud jsou osobní údaje předmětem automatizovaného zpracování a pokud je dotčena ochrana konkrétní kategorie osobních údajů, které jsou citlivými údaji¹⁸.

25. Vzhledem k tomu, že právní základ pro jakékoli další zpracování bude záviset na slučitelnosti zpracování s právním základem stanoveným v jeho primárním účelu na úrovni EU, připomínají Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a evropský inspektor ochrany údajů, že je důležité v návrhu jasně vymezit účel (účely) digitálního zeleného certifikátu. V rozsudku Soudního dvora Evropské unie (velkého senátu) Digital Rights Ireland ze dne 8. dubna 2014, a zejména v jeho bodech 61–62 se uvádí: „(...) *Směrnice 2006/24 dále neobsahuje hmotněprávní a procesní podmínky pro přístup příslušných vnitrostátních orgánů k údajům a jejich následné využití. Článek 4 (...), který upravuje přístup těchto orgánů k uchovávaným údajům, výslovně neuvádí, že tento přístup a následné využití dotčených údajů musí být striktně omezeny na předcházení a odhalování přesně vymezených závažných trestných činů (pro nařízení přísně vymezené účely) (...); pouze stanoví, že každý členský stát stanoví postupy pro získání přístupu k uchovávaným údajům v souladu s požadavky nezbytnosti a přiměřenosti a podmínky, jež mají být za tím účelem splněny.*“ (zvýraznění doplněno).
26. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů se domnívají, že podrobný popis účelu (účelů) zamýšleného opatření je nejen předpokladem testu proporcionality, ale

¹⁵ Ustanovení čl. 6 odst. 4 GDPR povoluje zpracování osobních údajů pro jiný účel, než pro který byly údaje shromážděny na základě práva Unie nebo členského státu, který v demokratické společnosti představuje nutné a přiměřené opatření k zajištění cílů uvedených v čl. 23 odst. 1 GDPR.

¹⁶ Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů jsou toho názoru, že členské státy by měly zejména zohlednit riziko diskriminace, které by mohlo vyplývat z rozdílné úrovně dostupnosti vakcín a přístupu k nim pro jednotlivce v EU, dostupnosti testování za nízké náklady jako alternativy k očkování atd.

¹⁷ Další příklady záruk naleznete v Pokynech Evropského sboru pro ochranu osobních údajů 10/2020 k omezením podle článku 23 GDPR.

¹⁸ Rozsudek Soudního dvora Evropské unie, La Quadrature du Net a.o., spojené věci C-511/18, C-512/18 a C-520/18, 6. října 2020, ECLI:EU:C:2020:791, bod 132.

také pomáhá prokázat splnění prvního požadavku čl. 52 odst. 1 Listiny, tj. kvality právního předpisu¹⁹. V tomto ohledu **se domníváme, že návrh by mohl lépe definovat účel zeleného digitálního certifikátu a stanovit mechanismus pro monitorování používání certifikátu (složeného ze tří dílčích certifikátů) členskými státy.**

27. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů zdůrazňují, že digitální zelený certifikát bude obsahovat nejen citlivé informace zveřejněné v samotném dokumentu, ale také citlivé informace, které lze odvodit. Například lze s ohledem na různý stav fází očkování v různých členských státech a pořadí priorit snadno odvodit, že mladá osoba, která byla očkovaná, zatímco ostatní ve stejné věkové kategorii očkování nebyli, má vlastnost, která odůvodňuje přednostní očkování, například sníženou imunitu nebo chronické onemocnění²⁰.
28. Kromě toho se Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a evropský inspektor ochrany údajů domnívají, že **návrh musí výslovně stanovit, že přístup k údajům a jejich následné používání členskými státy po skončení pandemie nejsou podle návrhu povoleny**, a obsahovat v tomto ohledu jasné pokyny (včetně jasně definovaného přezkumu a doložky o skončení platnosti pro používání rámce a zeleného digitálního certifikátu a zapojení vědeckých monitorovacích orgánů v oblasti zdravotní péče, které vydávají formální doporučení v souvislosti s používáním certifikátů).
29. Konečně se pak Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů domnívají, že 42. bod odůvodnění a článek 15 návrhu musí být rovněž změněny, aby se vyloučilo jakékoli budoucí použití digitálního zeleného certifikátu po skončení pandemie a omezila se oblast působnosti návrhu na současnou pandemii COVID-19 a virus SARS-CoV-2. V tomto ohledu Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů nesouhlasí s otevřenou možností obsaženou v článku 15 návrhu, podle níž může Komise prostřednictvím aktu v přenesené pravomoci prohlásit, že návrh může být uplatňován i v budoucnu, pokud by WHO vyhlásila mimořádnou situaci v oblasti veřejného zdraví mezinárodního významu v souvislosti se SARS-CoV-2, „*jeho variantou nebo podobnými infekčními nemocemi s epidemickým potenciálem*“. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a evropský inspektor ochrany údajů považují za vhodné vypustit podtržené znění ustanovení, aby byla dodržena zásada omezení účelu a **omezena oblast působnosti návrhu na současnou pandemii COVID-19 a na účel usnadnění volného pohybu osob (bude dále definováno a doprovázeno zárukami, jak je uvedeno v tomto, byť ne vyčerpávajícím, společném stanovisku) v rámci současné situace.**

¹⁹ Jak je uvedeno ve stanovisku generálního advokáta Paola Mengozziho k návrhu dohody mezi Kanadou a Evropskou unií o předávání a zpracovávání údajů jmenné evidence cestujících, ECLI:EU:C:2016:656, bod 193: „Podle judikatury ESLP tento výraz v podstatě vyžaduje, aby bylo dotčené opatření **dostupné a dostatečně předvídatelné**, tedy jinak řečeno, aby **používalo dostatečně jasné výrazy, aby bylo všem dostatečným způsobem sděleno, za jakých okolností a za jakých podmínek opravňuje veřejnou moc použít opatření, která zasahují do jejich práv chráněných EÚLP.**“ (zvýraznění doplněno).

V tomto ohledu viz také rozsudek ESLP ve věci Catt proti Spojenému království ze dne 24. ledna 2019, bod 6 souhlasného stanoviska soudkyně Koskelo, k němuž se připojil soudce Felici, uvádějící, že „obecné principy práva na ochranu osobních údajů – mezi nimi princip, podle kterého zpracování určitých osobních údajů musí být nezbytné pro určitý účel zpracování a že údaje, které mají být zpracovávány, musejí být přiměřené, relevantní a nesmějí překračovat meze vymezeného účelu – **téměř ztrácejí praktickou využitelnost v případě, že samotný účel není nijak smysluplně definován či vymezen**“ (zvýraznění doplněno).

²⁰ Viz Cofone N. Ignacio, *Containment Apps: Immunity Passports and Contact Tracing Surveillance* (Aplikace pro omezování pohybu: imunitní pasy a sledování kontaktů), 16. ledna 2021, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3767301.

5 KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY TÝKAJÍCÍ SE OCHRANY ÚDAJŮ

5.1 Obecné připomínky

30. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů zaprvé zdůrazňují, že tento návrh neumožňuje a nesmí vést k vytvoření jakékoli centrální databáze osobních údajů na úrovni EU pod záminkou vytvoření rámce digitálního zeleného certifikátu.
31. **14. bod odůvodnění a čl. 5 odst. 1 a čl. 6 odst. 1 návrhu** stanoví, že „(...) *Členské státy by měly vydávat certifikáty tvořící digitální zelený certifikát automaticky nebo na požádání (...)*“. V tomto ohledu Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů doporučují v návrhu vyjasnit, zda bude digitální zelený certifikát vytvářen automaticky, ale bude poskytován pouze na žádost subjektu údajů, nebo zda bude vydáván pouze na žádost subjektu údajů.
32. **Kromě toho se Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů domnívají, že certifikáty by měly být nezbytně dostupné jak v digitální, tak v papírové podobě, což zajistí začlenění všech občanů.** V tomto ohledu doporučujeme posílit znění 14. bodu odůvodnění a čl. 3 odst. 2 návrhu.
33. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů vítají, že **15. bod odůvodnění návrhu** výslovně uznává soulad s právními předpisy EU o ochraně údajů jako klíč k přeshraničnímu uznávání tří typů navrhovaných certifikátů (tj. certifikátu o očkování, certifikátu o testu a certifikátu o uzdravení). Ve 38. bodě odůvodnění návrhu se dále stanoví, že „[v souladu se zásadou minimalizace osobních údajů by certifikáty měly obsahovat pouze osobní údaje nezbytné za účelem usnadnění výkonu práva na volný pohyb v Unii během pandemie COVID-19“.
34. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a evropský inspektor ochrany údajů uznávají, že **37. bod odůvodnění návrhu** stanoví čl. 6 odst. 1 písm. c) a čl. 9 odst. 2 písm. g) GDPR jako právní základ pro zpracování osobních údajů za účelem vydávání a ověřování interoperabilních certifikátů. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů v této souvislosti doporučují, aby byl uveden právní základ, případně odkaz na soulad s DPR, uveden také v hlavním textu návrhu, mimo jiné v čl. 1 odst. 2 a v čl. 8 odst. 2 písm. b) návrhu.
35. **Podle 39. bodu odůvodnění návrhu** „[p]ro účely tohoto nařízení platí, že osobní údaje lze předávat nebo vyměňovat přes hranice výlučně za účelem získání informací nezbytných k potvrzení a ověření stavu očkování, testování nebo uzdravení držitele“. Evropský výbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů konstatují, že z hlediska interoperability by měla být terminologie „osobní údaje“ dále upřesněna, v tomto ohledu zejména sladěním s pokyny sítě eHealth. V souladu se standardním nastavením ochrany údajů je třeba automaticky používat ověřovací techniky nevyžadující přenos osobních údajů, kdykoli je to technicky možné.
36. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů konstatují, že **47. bod odůvodnění návrhu** musí být upraven tak, aby odrážel požadavek Komise na společnou konzultaci s

Evropským inspektorem ochrany údajů a Evropským sborem pro ochranu osobních údajů v souladu s čl. 42 odst. 2 EUDPR.

37. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů vítají, že **čl. 3 odst. 3 návrhu** umožňuje občanům získat certifikáty bezplatně, a to včetně nových certifikátů, pokud osobní údaje obsažené v digitálním zeleném certifikátu nejsou nebo přestaly být správné či aktuální nebo pokud již držitel nemá certifikát k dispozici. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů doporučují v tomto ustanovení vyjasnit, že certifikát i jeho změny se vydávají **na žádost subjektu údajů**.
38. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů konečně upozorňují, že doplňující definice pojmu „interoperabilita“ v **čl. 2 odst. 6 návrhu** není dostatečně jasná, neboť digitální zelené certifikáty vycházejí z pravidel eIDAS a z práce programu ISA2 (dřívější IDABC a ISA) týkající se Evropského rámce interoperability.

5.2 Kategorie osobních údajů

39. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů konstatují, že příloha I stanoví kategorie a datová pole osobních údajů, které mají být v rámci digitálního zeleného certifikátu zpracovávány. V tomto ohledu **se domníváme, že odůvodnění potřeby těchto specifických datových polí není v návrhu jasně vymezeno**. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů se navíc domnívají, že by mělo být podrobněji objasněno, zda všechny kategorie osobních údajů stanovené v příloze I musí být zahrnuty také v kódu rychlé odpovědi (dále jen „QR kódu“) digitálních i papírových certifikátů. Přístup podporující různě rozsáhlé soubory dat a QR kódy může zlepšit minimalizaci dat v různých případech použití. V souvislosti s účinností digitálního zeleného certifikátu navíc upozorňujeme, že není určeno „datum ukončení platnosti“ jednotlivých „certifikátů“ (s výjimkou „certifikátu o uzdravení“). Tento poslední aspekt souvisí z hlediska ochrany údajů s nedostatečnou specifikací doby uchovávání údajů.
40. Na základě těchto úvah a konkrétněji s ohledem na certifikát o očkování se Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů domnívají, že návrh by měl ve svých bodech odůvodnění poskytnout dodatečné odůvodnění, pokud jde o potřebu, aby v certifikátu byla za účelem usnadnění výkonu práva na volný pohyb v rámci EU během pandemie COVID-19 uvedena pole s údaji, jako je očkovací léčivý přípravek, držitel rozhodnutí o registraci očkovací látky nebo výrobce očkovací látky a pořadí v rámci řady očkování/dávek. Kromě toho upozorňujeme, že nedostatečná harmonizace v návrhu by mohla bránit cíli usnadnit výkon práva na volný pohyb občanů EU.
41. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů dále berou na vědomí, že v souladu s čl. 5 odst. 2, čl. 6 odst. 2, čl. 7 odst. 1 a čl. 7 odst. 2 návrhu je Komise oprávněna přijímat akty v přenesené pravomoci doplněním, úpravou nebo odstraněním datových polí u kategorií osobních údajů všech tří typů certifikátů. Jakákoli úprava datových polí může zneplatnit posouzení dopadů, takže by vyžadovala nové hodnocení rizik. V tomto ohledu **se Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů domnívají, že prostřednictvím přijímání aktů v přenesené pravomoci by měla být doplňována pouze podrobnější datová pole (podkategorie údajů), která spadají do již definovaných kategorií údajů**. Při navrhování takových aktů v přenesené pravomoci by měl být konzultován Evropský inspektor ochrany údajů (a případně i Evropský sbor pro ochranu osobních údajů).
42. Konečně, jak již bylo uvedeno v souvislosti s omezením účelu návrhu, Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů rovněž poznamenávají, že bod 3 písm. c) přílohy obsahuje jako datové pole certifikátu „onemocnění, z něhož se držitel uzdravil, nebo původce

onemocnění“. V tomto ohledu se **Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů domnívají, že vzhledem k oblasti působnosti návrhu a kontextu COVID-19, kterému v současné době čelíme, by onemocnění, z něhož se držitel uzdravil, nebo původce onemocnění, měly být omezeny pouze na COVID-19, včetně jeho variant.**

5.3 Přijetí odpovídajících technických a organizačních opatření na ochranu soukromí a bezpečnosti v souvislosti s návrhem

43. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů konstatují, že navzdory citlivé povaze osobních údajů, které budou zahrnuty do digitálního zeleného certifikátu, návrh činí rozhodnutí o opatřeních a požadavcích na ochranu soukromí a bezpečnosti, které by měl digitální zelený certifikát splňovat, předmětem prováděcího aktu Komise (článek 8 návrhu).
44. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a evropský inspektor ochrany údajů se domnívají, že **návrh by měl stanovit, že správci a zpracovatelé přijmou odpovídající technická a organizační opatření**, aby zajistili úroveň bezpečnosti odpovídající riziku zpracování v souladu s článkem 32 GDPR. Tato opatření by měla zohledňovat například zavedení postupů pro pravidelné testování, posuzování a hodnocení účinnosti přijatých opatření na ochranu soukromí a bezpečnosti. Podotýkáme, že tato opatření jsou skutečně navržena tak, aby do zpracování zahrnovala nezbytné záruky na ochranu práv subjektů údajů. **Další upřesnění povinných opatření může být provedeno prostřednictvím prováděcích aktů** přijatých Komisí v souladu s článkem 8 návrhu.
45. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů připomínají, že odpovídající technická a organizační opatření na ochranu soukromí a bezpečnosti, jak jsou uvedena výše, by měla být přijímána jak v okamžiku stanovení prostředků pro zpracování, tak v okamžiku samotného zpracování, a to v souladu se zásadami záměrné a standardní ochrany údajů stanovenými v článku 25 GDPR.
46. Pokud jde o přijetí prováděcích aktů, které stanoví dodatečné technické specifikace navrhovaných typů certifikátů, Komisí, připomínají Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů povinnost Komise konzultovat evropského inspektora ochrany údajů a Evropský sbor pro ochranu osobních údajů (v příslušných případech) v souladu s článkem 42 EUDPR.
47. V neposlední řadě z důvodu souladu se zněním GDPR a vzhledem k významu přijetí odpovídajících technických a organizačních opatření v souvislosti s návrhem navrhuje Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů doplnit do názvu článku 8 slova „a technická a organizační opatření“.

5.4 Identifikace správců a zpracovatelů

48. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů vítají, že návrh poskytuje určitý výchozí bod, pokud jde o vyjasnění rolí správce a zpracovatele v kontextu rámce digitálního zeleného certifikátu. V této souvislosti bereme na vědomí, že podle čl. 9 odst. 4 návrhu se **orgány odpovědné za vydávání digitálního zeleného certifikátu uvedeného v článku 3 považují za správce** ve smyslu čl. 4 odst. 7 GDPR. Kromě toho čl. 8 písm. g) návrhu stanoví, že Komise přijme prováděcí akty obsahující technické specifikace a pravidla pro rozdělení povinností mezi správce a ve vztahu ke zpracovatelům.
49. Vzhledem k významu digitálního zeleného certifikátu v souvislosti s výkonem práva na volný pohyb a s přihlédnutím k možnému použití certifikátu ve více členských státech (např. při cestování přes různé členské státy) **doporučují Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany**

údajů, aby návrh stanovil, že se zveřejní seznam všech subjektů, u nichž se předpokládá, že budou v daném členském státě působit jako správci, zpracovatelé a příjemci údajů (kromě orgánů odpovědných za vydávání certifikátů, které jsou uvedeny v čl. 9 odst. 4 návrhu). To umožní občanům EU, kteří využívají digitální zelený certifikát, znát totožnost subjektu, na který se mohou obrátit za účelem uplatnění svých práv na ochranu údajů podle GDPR, mezi něž patří zejména právo na transparentní informace o způsobech, jakými lze uplatnit práva subjektu údajů v souvislosti se zpracováním osobních údajů.

50. Nakonec Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů doporučují, aby byla v návrhu vyjasněna úloha Komise ve smyslu práva týkajícího se ochrany údajů v souvislosti s rámcem pro důvěryhodnost, který zaručuje interoperabilitu mezi certifikáty.

5.5 [Transparentnost a práva subjektů údajů](#)

51. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů vítají čl. 3 odst. 2 návrhu, který upřesňuje, že „[i]nformace v certifikátech jsou rovněž uvedeny ve formátu čitelném pro člověka“. Vzhledem k citlivosti dotčených údajů doporučují Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů Komisi, aby zajistila, že transparentnost procesů bude jasně vymezena tak, aby občané mohli uplatňovat svá práva na ochranu údajů.
52. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů vítají čl. 3 odst. 3 návrhu, který stanoví, že „[d]ržitel je oprávněn požádat o vydání nového certifikátu, pokud osobní údaje obsažené v certifikátu nejsou nebo přestaly být správné či aktuální (...)“, což je v souladu s čl. 5 odst. 1 písm. d) a článkem 16 GDPR.

5.6 [Ukládání údajů](#)

53. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů vítají 40. bod odůvodnění návrhu, který uvádí, že „[t]oto nařízení **nevytváří právní základ pro uchovávání osobních údajů získaných z certifikátu členským státem určení či provozovateli služeb přeshraniční přepravy cestujících, kteří jsou podle vnitrostátních právních předpisů povinni provádět během pandemie COVID-19 určitá opatření v oblasti veřejného zdraví**“, a čl. 9 odst. 3 návrhu, který výslovně stanoví, že „[o]sobní údaje zpracovávají za účelem vydání certifikátů podle článku 3, včetně vydání nového certifikátu, se neuchovávají po dobu delší, než je pro jejich účel nezbytné, a v žádném případě ne déle, než je doba, po níž mohou být použity k výkonu práva na volný pohyb“, neboť oba jsou v souladu se zásadou omezení uložení údajů podle GDPR.
54. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů připomínají, že při ukládání osobních údajů vydávajícími orgány je třeba respektovat zásady stanovené v čl. 5 odst. 1 písm. e) GDPR, a pokud je to možné, měly by být výslovně stanoveny konkrétní doby uložení údajů. Pokud by to nebylo možné, měla by být upřesněna alespoň konkrétní kritéria, podle nichž se taková doba uložení stanoví. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů se domnívají, že v souladu s čl. 15 odst. 2 návrhu by doba uložení v členských státech v žádném případě neměla přesáhnout konec pandemie COVID-19.

5.7 [Mezinárodní předávání údajů](#)

55. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů uvádějí, že podle 39. bodu odůvodnění návrhu platí, že „(...) osobní údaje lze předávat nebo vyměňovat přes hranice výlučně za účelem získání informací nezbytných k potvrzení a ověření stavu očkování, testování nebo uzdravení držitele (...)“. Kromě toho čl. 4 odst. 2 návrhu stanoví, že „[r]ámec pro důvěryhodnost zajistí tam, kde

je to možné, interoperabilitu s technologickými systémy zřízenými na mezinárodní úrovni“. Na základě tohoto znění se Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů domnívají, že návrh by v určitých situacích při provádění digitálního zeleného certifikátu otevíral dveře možnému mezinárodnímu předávání osobních údajů. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů se domnívají, že tato mezinárodní předávání by mohla znamenat další riziko pro zpracování osobních údajů, neboť třetí země by mohly údaje vyměňované v rámci digitálního zeleného certifikátu druhotně využívat. Proto **Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a Evropský inspektor ochrany údajů doporučují výslovně vyjasnit, zda a kdy se očekává jakékoli mezinárodní předávání osobních údajů**, a zahrnout do právních předpisů záruky, které zajistí, že třetí země budou vyměňované osobní údaje zpracovávat pouze pro účely stanovené v návrhu.

V Bruselu dne 31. března 2021.

Za Evropský sbor pro ochranu osobních údajů
předsedkyně
(Andrea Jelinek)

Za Evropského inspektora ochrany údajů
evropský inspektor ochrany údajů
(Wojciech Wiewiórowski)